

Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep
0033 OSLO

Deres ref

Vår ref
14/4995 Tol

Dato
19.12.2014

Statsbudsjettet 2015 – tildelingsbrev for Statistisk sentralbyrå

1. INNLEDNING

I det følgende gis Finansdepartementets overordnede mål, prioriteringer, resultatkrav og andre styringssignaler for virksomheten i 2015.

2. HOVEDMÅL, FAGLIGE PRIORITERINGER OG RESULTATKRAV

2.1 Hovedmål og faglige prioriteringer

Premissene for bevilgningene under kap. 1620 SSB er beskrevet i Prop. 1 S (2014–2015) for Finansdepartementet. Virksomhetens oppgaver og samfunnsoppdrag følger av statistikkloven. Følgende hovedmål gjelder for SSBs løpende virksomhet:

- produsere statistikk og analyser av viktighet for det norske samfunnet, med så høy kvalitet og så effektivt som mulig
- utvikle statistikk for viktige områder som har utilfredsstillende dekning
- holde standarden på egen forskning på et høyt internasjonalt nivå
- videreutvikle effektiv og brukervennlig formidling av statistikk og forskning

SSB skal arbeide videre med å effektivisere virksomheten og bedre produktiviteten. Det vil gi grunnlag for å øke både kvaliteten på og omfanget av statistikken, også innenfor strammere budsjetter og med færre ansatte. Effektiv bruk av IT er en forutsetning for å nå målene. Departementet legger til grunn at SSB benytter de muligheter som forelig-

ger til å rasjonalisere virksomheten og understreker at en mer effektiv bruk av ressurser vil være nødvendig for at SSB også framover skal kunne utføre sitt samfunnsoppdrag på en god måte.

SSB skal være samfunnets fremste faktaleverandør

SSB har hovedansvaret for å dekke behovet for statistikk om det norske samfunnet. Offisiell statistikk er nasjonens felles faktagrunnlag og utgjør en viktig del av ulike myndigheters beslutningsgrunnlag. Det er viktig at statistikken er relevant og pålitelig og utarbeides på et faglig godt grunnlag. SSBs faglige uavhengighet legger til rette for dette.

SSB bør videreføre arbeidet med å identifisere og følge opp feil i statistikkpubliseringene med sikte på å redusere forekomsten. Det er viktig også for SSBs omdømme.

Statistikken skal møte brukernes behov

Den økonomiske statistikken skal bidra til å gi best mulig kunnskap om struktur og utvikling i norsk økonomi og må gi et godt grunnlag for nasjonalregnskapet. Miljø- og ressursstatistikken skal speile sentrale miljøutfordringer. Statistikk om næringsvirksomhet skal vise viktige utviklingstrekk i norsk næringsliv. Offentlig sektors ressursbruk skal belyses gjennom godt utbygd statistikk på området. Statistikk om levekår og sosiale og demografiske forhold skal gi god kunnskap om saksfeltet og et godt grunnlag for utformingen av politikk på slike områder.

SSB har gjennomført en hovedrevisjon av nasjonalregnskapet for å innarbeide nye internasjonale standarder i tråd med bl.a. nye EU-forordninger. Tall ble publisert høsten 2014. Det gjenstår fortsatt noe arbeid for fullt ut å møte kravene i de nye forordningene.

Data for bruk i forskning bør være enkelt tilgjengelig. Den nye seksjonen for utlån av mikrodata skal bidra til å effektivisere håndteringen av mikrodataoppdrag og øvrige tverrfaglige oppdrag.

SSB bør også arbeide systematisk for å gjøre språket enkelt og tydelig. Prosjektet "Klart språk i staten" følges opp i regi av Difi og Språkrådet.

SSB skal ha god tilgang til datakilder

SSB skal der det er mulig og hensiktsmessig, benytte registerdata, framfor undersøkelser. SSB samarbeider med andre statistikkprodusenter og registereiere om produksjon og formidling av offisiell statistikk. Statistikkrådet bør spille en sentral rolle i arbeidet med et helhetlig statistikkssystem med felles krav til kvalitet og uavhengighet.

Godt samarbeid med andre statistikkprodusenter og registereiere er viktig og gir tilgang til data uten å pålegge bedrifter eller personer ekstra oppgavebyrder. Arbeidet med dataforvaltning skal i slike sammenhenger ha høy prioritet. Det innebærer bl.a. forsvarlig lagring av innsamlet datamateriale. SSB skal videreutvikle infrastruktur og

rutiner for å ivareta informasjonssikkerhet på alle områder. Det bes om en vurdering av risikoen ved informasjonssikkerhet i forbindelse med årsrapporteringen for 2015.

Den samlede oppgavebyrden for næringslivet bør holdes så lav som mulig. Det er et viktig prinsipp at næringslivet bare skal behøve å rapportere samme informasjon én gang til det offentlige. Hovedregelen skal derfor være gjenbruk og utveksling av informasjon mellom offentlige etater for å skjerme næringslivet fra unødvendig ressursbruk. SSB skal systematisk arbeide for å begrense oppgavebyrden.

SSB skal delta i internasjonalt samarbeid om bedre statistikk

SSB bidrar til å utvikle internasjonal statistikk gjennom å delta aktivt i internasjonale fora, som Eurostat og FN. Sammenliknbar internasjonal statistikk gir mulighet til nyttige komparative analyser av Norge og andre land. Statistikkloven spesifiserer at SSB har hovedansvaret for å ivareta Norges internasjonale forpliktelser på statistikkområdet.

Relevant forskning og analyse skal gi statistikken merverdi

Offisiell statistikk og SSBs forskningsresultater skal gjøres tilgjengelig for alle gjennom internett. Der ulike statistikker belyser samme felt, bør forskjellen mellom statistikkene forklares, og forklaringene bør være enkelt tilgjengelige.

Forskning bør i stor grad knyttes opp mot etatens arbeid med statistikkproduksjon og modellbaserte analyser av norsk økonomi, herunder befolkningsframskrivninger. SSBs egne modellbaserte analyser av problemstillinger innenfor disse områdene er viktige og et utgangspunkt for å utvikle modellene og deres datagrunnlag og egenskaper. Enkeltstående prosjekter som ikke bygger opp under SSBs kjerneoppgaver, bør prioriteres ned.

SSB skal være en effektiv og kunnskapsbasert organisasjon

SSB skal arbeide kontinuerlig med å effektivisere arbeidsprosessene og øke produktiviteten. Et eget pågående prosjekt, som startet i 2013, har som mål å bedre virksomhetens evne til omstilling og effektivisering. Effektivisering bør kunne gi grunnlag for å øke både kvaliteten på og omfanget av statistikk, også innenfor strammere budsjetter og med færre ansatte.

Standardisering av statistikkproduksjonen og andre satsinger på IKT skal være en viktig del av en slik effektivisering. Effektiv bruk av IT på alle områder i virksomheten er en forutsetning for at SSB skal nå sine mål.

2.2 Resultatkrav

Departementet forventer at resultatene i 2015 i hovedsak skal ligge på minst samme nivå som i de foregående to årene, jf. Prop. 1 S (2014–2015) for Finansdepartementet. Mer effektiv bruk av ressurser kan på noen områder bidra til at resultatene bedres ytterligere.

SSB har utviklet ulike indikatorer som bidrar til å vurdere måloppnåelsen. Disse stemmer i hovedsak godt med Eurostats Code of Practice og med hva andre land benytter. Indikatorene gir dermed mulighet til å sammenlikne resultater mellom land. Departementet ser det som en viktig oppgave å videreutvikle mål- og resultatstyringen, slik at SSB på best mulig måte kan utføre sitt samfunnsoppdrag som fastsatt i statistikkloven. Som ledd i dette arbeidet bes SSB om kontinuerlig å vurdere resultatindikatorer som ytterligere kan bedre grunnlaget for å følge opp den løpende aktiviteten. Departementet ønsker dialog med SSB om videreutvikling av resultatindikatorer. Forslag til endringer i indikatorbruken for 2016 bes derfor oversendt departementet innen 15. september 2015.

Følgende resultatkrav, som er oppsummert i tabellen nedenfor, legges til grunn for 2015:

A) Aktualitet

Statistikk bør foreligge så raskt som mulig. Aktualiteten måles ved antall uker fra referanseperiodens utløp til statistikken blir publisert. Det er et mål om ytterligere å bedre aktualiteten både for måneds-, kvartals- og årsstatistikken. Fra 2012 til 2013 ble aktualiteten for årsstatistikken bedret betydelig, mens det var små endringer for måneds- og kvartalsstatistikken. For måneds- og kvartalsstatistikkene settes samme mål for 2015 som for 2014. For årsstatistikken stilles det mål om å opprettholde den høye aktualiteten fra 2013.

B) Punktlighet

Det bør tilstrebes at så mange statistikker som mulig publiseres på det forhåndsmeldte tidspunktet uten at det går ut over statistikkenes aktualitet. Punktligheten bør komme tilbake til nivået fra noen år tilbake, og målet for 2014 om bedre punktlighet enn i 2008 videreføres til 2015.

C) Svarprosent

Høye svarprosent er en viktig forutsetning for å lage statistikk med tilstrekkelig kvalitet basert på intervjuundersøkelser eller skjemautfylling. Svarprosentene for SSBs undersøkelser med oppgaveplikt er høye og relativt stabile. Det bør likevel være et mål for 2015 at de bedres, slik målet for inneværende år også er formulert. Det er en utfordring å snu den nedadgående trenden i svarprosenten for frivillige undersøkelser. Svarprosenten for denne type undersøkelser økte riktignok noe igjen fra 2011 til 2012, men det er for tidlig å si om det er et resultat av de tiltakene SSB har gjennomført, eller om det skyldes tilfeldigheter. Det er viktig at SSB fortsetter arbeidet med å heve svarprosentene, og at SSB setter seg høye mål for kvaliteten på de frivillige statistikkene. Sterkere konsentrasjon om kjerneoppgaver også i markedsoppdraget kan trolig bidra til dette. Svarprosentene for frivillige undersøkelser i 2015 bør minst komme tilbake til nivået i 2012.

D) Oppgavebyrde

Oppgavebyrden for SSBs undersøkelser er gradvis redusert over tid, men det er likevel store variasjoner mellom enkeltår som følge av endringer i porteføljesammensetningen. Målet for 2013 ble nådd. Arbeidet for å redusere belastningen bør fortsette, herunder gjennom generell effektivisering. Vesentlige reduksjoner i oppgavebelastningen utover dagens nivå, må samtidig veies opp mot eventuelt lavere kvalitet i statistikken. Målet for 2015 er at oppgavebyrden for næringslivet blir på linje med eller lavere enn resultatet for 2012.

E) Elektronisk innrapportering

Alle SSBs undersøkelser rettet mot næringslivet har nå et elektronisk innrapporteringsalternativ. Oppslutningen om slike løsninger er økende, og målet i 2013 ble nådd med god margin. Andelen som rapporterer elektronisk bør øke ytterligere og være høyere i 2015 enn i 2013.

Digitaliseringsreformen, herunder store offentlige satsinger på EDAG, forventes å gi ytterligere forbedringer fra 2015, både for andelen som leverer elektronisk og for næringslivets samlede oppgavebyrde.

Indikatorer med kvantitative mål. Resultat og mål

	Resultat							Mål	
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Aktualitet, i uker:									
<i>Månedstatistikk</i> *	4,2	4,5	4,4	4,4	4,3	4,3	4,4	Bedre enn 4,2 uker	Bedre enn 4,2 uker
<i>Kvartalsstatistikk</i> *	10,5	9,8	9,0	8,7	8,7	9,3	9,0	Bedre enn 8,7 uker	Bedre enn 8,7 uker
<i>Årsstatistikk</i>	38,3	41,5	40,6	37,2	38,9	38,0	34,0	Minst som 2010	Minst som 2013
Punktlighet, avvik fra varslet tidspunkt. I pst.	10	10	12	11	12	13	12	Bedre enn 2008	Bedre enn 2008
Svarprosent:									
<i>Oppgaveplikt</i> **	95	95	95	96	94	94	94	Bedre enn 2012	Bedre enn 2013
<i>Frivillige</i> **	73	72	74	67	61	63	61	Bedre enn 2012	Bedre enn 2012
Oppgavebyrde. Årsverk. Næringslivet i alt	108	107	103	100	86	79	85	Lavere enn 2012	Lavere enn 2012
Andel elektronisk innrapportering, i pst.	48	53	63	65	77	84	87	Bedre enn 2012	Bedre enn 2013

*Tallene for 2007–2010 er korrigert for brudd i serien som følge av nye registreringsmetoder fra 2011.

**Fra og med 2011 ble grunnlaget for beregning av svarprosenten utvidet med flere undersøkelser enn tidligere, noe som gjør at svarprosentene i perioden t.o.m. 2010 ikke er direkte sammenliknbare med i perioden etter.

3. STYRINGSDIALOG OG RAPPORTERING

3.1 Styringsdialog

Det viktigste grunnlaget for styringsdialogen mellom Finansdepartementet og SSB er den årlige budsjettproposisjonen. Styringsdialogen bygger videre på faste møter og følgende hoveddokumenter:

- Instruks til SSB
- Departementets årlige tildelingsbrev
- SSBs halvårsrapport
- SSBs årsrapport, inkludert årsregnskapet og risikovurderinger
- Departementets referater fra rapportmøter
- Langtidsprogram / strategiplan

Som et hovedprinsipp bør det være sammenheng og konsistens mellom de ulike styringsdokumentene. Det innebærer bl.a. at alle styringssignaler i tildelingsbrevet skal omhandles i årsrapporten og/eller i halvårsrapporten, eller i særskilt rapport der det går fram av tildelingsbrevet.

3.2 Årsrapport

SSB bes om å utarbeide en *årsrapport* for virksomheten i 2015, basert på de styringssignalene som er omtalt i dette tildelingsbrevet. Årsrapporten skal også inneholde annen informasjon som virksomheten vurderer kan være av betydning for departementets styring og oppfølging av virksomheten.

Departementet ber om at SSB særlig analyserer sammenhengen mellom ressursbruk og resultater, jf. også omtalen av resultatindikatorer i avsnitt 2. Det skal også gjøres rede for om det har inntruffet vesentlige, uforutsette hendelser, eller om hendelser har blitt vesentlig mer alvorlige enn ventet, og hvordan dette er håndtert.

SSB må iverksette tiltak som sikrer virksomhetskritisk kompetanse. Bemanningsutviklingen i SSB bør også ses i sammenheng med arbeidet med å realisere gevinster fra større utviklingsprosjekter som EDAG, jf. Rundskriv H-7/2014 (digitaliseringsrundskrivet), pkt. 1.9. Organisatoriske endringer av en viss viktighet skal forelegges departementet.

I årsrapporten bes SSB gi en generell vurdering og analyse av:

- Etatens bemanning og kompetanse til oppgaveløsning
- Etatens arbeid med kompetanseutvikling
- Demografi (alder, kjønn og mangfold)
- Oversikt over turnover og rekruttering
- Personalmessige forhold ved eventuelle omstillingsprosjekter
- Utviklingen i sykefraværet, herunder egen- og legemeldt sykefravær.

SSB bes spesielt vurdere risikoen knyttet til kompetanse, jf. punkt 4.2.

SSB skal utføre sine oppgaver i tråd med statens etiske retningslinjer. SSB skal ha tilfredsstillende rutiner for intern varsling av kritikkverdige forhold. Departementet ber om at det i årsrapporten rapporteres om eventuelle forhold av uheldig karakter.

Årsrapporten for 2015 skal utarbeides i henhold til krav i pkt. 1.5.1 i Bestemmelser for økonomistyring i staten, jf. også Rundskriv R-115. De reviderte bestemmelsene stiller krav om at årsrapporteringen skal ha seks deler, med følgende benevnelse og rekkefølge:

I. Leders beretning

Her vurderes de samlede resultater for året. De viktigste prioriteringene og sentrale forhold som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater omtales overordnet.

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Her omtales kort myndighet, ansvarsområde og overordnede mål for virksomheten samt organisasjonsstruktur, disponibel bevilgning og antall årsverk.

III. Årets aktiviteter og resultater

Her rapporteres og vurderes oppnådde resultater for fastsatte hovedmål og styringsparametere, jf. pkt. 2. ovenfor. Redegjørelsen skal underbygges med analyser som omfatter sammenhenger og utviklingstrekk på tvers av fastsatte styringsparametere og identifiserer relevante forklaringsvariabler.

Som ledd i resultatvurderingen skal det gjøres rede for i hvilken grad det har inntruffet vesentlige uforutsette hendelser, og hvordan disse er håndtert. Videre skal rapporten omtale risikoreduserende tiltak knyttet til faktorer med høy risiko på de enkelte hovedmålsområdene.

Årsrapporten skal presentere bevilgning og regnskap på postnivå og kommentere evt. budsjettavvik.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

SSB skal gjøre rede for hvorvidt styrings- og støttesystemene bidrar til å oppnå mål og resultater og rapportere særskilt om eventuelle vesentlige avvik fra økonomiregelverket og hvilke tiltak som er iverksatt, jf. punkt 4 nedenfor.

V. Vurdering av framtidutsikter

SSB skal gjøre kort rede for hvordan utviklingstrekk i samfunnet og eventuelle andre vesentlige endringer eller hendelser eventuelt vil kunne påvirke evnen til å nå fastsatte resultatkrav for 2015 og i påfølgende år.

VI. Årsregnskap

SSB skal ved årets slutt utarbeide og avlegge et årsregnskap. Regnskapet for 2015 skal utarbeides i tråd med Bestemmelser om økonomistyring i staten, punkt 3.4 og rundskriv R-115. Fra 2015 skal SSB benytte SRS, og virksomhetsregnskapet skal presenteres i tråd med bestemmelsene i rundskriv R-114.

Både administrerende direktør og SSBs styreleder skal signere del I og VI av årsrapporten.

Tidspunkt for årsrapportering framgår av styringskalenderen. Årsrapporten skal publiseres på SSBs nettside innen 1. mai 2015.

Øvrige nøkkeltall, herunder de som framgår av vedlegg 2, skal presenteres i vedlegg til årsrapporten.

3.3 Halvårsrapport

SSB skal utarbeide en *halvårsrapport* for 2015. Med utgangspunkt i styringssignalene i tildelingsbrevet skal halvårsrapporten kort beskrive status, med vekt på kritiske faktorer og avvik av strategisk eller driftsmessig karakter, jf. bl.a. nærmere omtale i punkt 4.1 nedenfor. Departementet ber om at utviklingen i sykefravær også omtales i halvårsrapporten for 2015.

Tidspunkt for halvårsrapporteringen framgår av styringskalenderen.

3.4 Annen rapportering

SSB skal levere tertialregnskap i tråd med SRS til departementet, sammen med en vurdering av virksomhetens budsjettmessige situasjon. Det legges til grunn at virksomheten oversender komplett oppsett etter både kontantprinsippet og periodiseringsprinsippet, uten kapitalposter. Disse oversendes departementet innen fristen angitt i styringskalenderen. Rapporten skal omfatte både inntekter og utgifter på de kapitler der beløp er stilt til rådighet for SSB i tildelingsbrevet. SSB skal i forbindelse med oversendelsen av status per 31. august gjøre rede for om det foreligger behov for å endre vedtatt bevilgning, slik at kravet om å sikre realistisk budsjettering kan overholdes. Virksomheten inviteres til å komme med et forslag til oppsett av nøkkeltall som den mener gir god styringsinformasjon til departementet.

Rapportering for øvrig er angitt i vedlagte utkast til styringskalender for 2015.

Dersom det skulle oppstå alvorlige, uforutsette hendelser gjennom året, må SSB kontakte Finansdepartementet umiddelbart, uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter.

4. INTERNKONTROLL, RISIKOSTYRING OG SIKKERHET OG BEREDSKAP

4.1 Internkontroll – etterlevelse

Departementet forutsetter at SSB har effektiv internkontroll, jf. økonomiregelverkets bestemmelser punkt 2.4. Etablert internkontroll dokumenteres på en hensiktsmessig måte.

Utvikling av internkontrollen er en løpende prosess, der kvalitetsgjennomganger av statistikk står sentralt. Disse gjennomgangene bygger på retningslinjene for europeisk statistikk (såkalt “Code of Practice”). SSB er også omfattet av europeiske såkalte “peer reviews” i regi av Eurostat, som vil fullføre en slik vurdering av SSB i løpet av 2015.

SSB bes om å gjøre kort rede for arbeidet med å forbedre internkontrollen i årsrapporten, herunder om organiseringen av dette arbeidet. I årsrapporten skal SSB også rapportere om det er avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i internkontrollopp- legget og eventuelt om hvilke utbedringstiltak som er iverksatt. SSB bes videre om å rapportere om internkontrollen har avdekket vesentlige svakheter, feil eller mangler i kritiske prosesser og aktiviteter.

SSB bes om å varsle departementet om alvorlige hendelser med mulig politisk interesse, jf. Finansdepartementets brev av 17. november 2008, og om alvorlige feil i statistikk- publiseringen. I årsrapporten skal SSB kort gjøre rede for risiko for, og iverksatte tiltak mot, at slike hendelser kan inntreffe på nytt.

4.2 Risikostyring

SSB skal vurdere risiko som ledd i sin interne styring, jf. økonomiregelverkets krav. Arbeid med strategiplaner og større utviklingstiltak i etaten skal inneholde risikovurde- ringer.

Risikovurderinger tas med i styringsdialogen etter følgende retningslinjer:

- Årlige risikovurderinger ved SSBs hovedmål skal sendes departementet i etterkant av at virksomhetsplanen er utarbeidet. Der risiko vurderes som kritisk eller uakseptabelt høy, skal årsaker identifiseres og vurderes.
- Det skal rapporteres om ev. endringer i vurderingene av risiko som framkommer i virksomhetsplanen i halvårsrapporten.
- Vurdering av høy/kritisk risiko skal inkludere omtale av tiltak som reduserer risiko.
- Endring i risikovurdering og risikobildet skal være fast tema på dagsorden i rapporteringsmøtene mellom SSB og departementet. Risikovurderingene bør foreligge i god tid før dette møtet.

Departementet legger til grunn at det innenfor gjeldende budsjетtrammer og fullmakter blir iverksatt tiltak for å bringe risiko som er for høy ned til et akseptabelt nivå. SSB skal særskilt angi status for og virkning av risikoreducerende tiltak i forbindelse med resultatrapportering.

Departementet ber om at SSB i risikovurderingene i 2015 synliggjør operasjonell risiko i virksomheten som er kritisk for viktige prosesser i etaten. SSB bes også om å redegjøre for hva de vurderer inngår i den operasjonelle risikoen.

I forbindelse med risikovurderingene som foretas i 2015 bes SSB opplyse om eventuelle endringer i risiko for misligheter, jf. økonomiregelverkets bestemmelser punkt 2.4.

4.3 Internrevisjon

Det vises til SSBs brev av 30. oktober 2013 om internrevisjonstjenester. Finansdepartementet tar til etterretning SSBs vurdering om at det ikke er aktuelt å etablere en internrevisjon i SSB nå. Departementet har imidlertid merket seg at SSB vil foreta en fornyet vurdering av behov for å etablere en internrevisjon på bakgrunn av en selvevaluering av internkontrollen i 2014/2015.

4.4 Sikkerhet og beredskap

SSB skal arbeide systematisk med samfunnssikkerhet, og det skal være en tilfredsstillende beredskap for å kunne håndtere uønskede, ekstraordinære hendelser. Det forutsettes at beredskap inngår som en integrert del av all virksomhet i etaten. Departementet forventer at SSB skriftlig kartlegger risiko og sårbarhet på eget ansvarsområde, at det utarbeides nødvendige beredskapsplaner og at SSB hvert år arrangerer eller deltar i beredskapsøvelser.

Departementet ber om at SSB i årsrapporten for 2015 gjør rede for sikkerhetstilstanden, herunder sikkerhets- og beredskapsutfordringer og eventuelle sikkerhetstruende hendelser som er identifisert. SSB bes også om å gjøre rede for det arbeidet som i løpet av året er gjort for å redusere sårbarhet, herunder hva som er gjort for å redusere sårbarheten innenfor IKT.

5. ANDRE FORHOLD

5.1 Bemanning og personalområdet i virksomheten

Sentrale forhold på personalområdet skal omtales i årsrapporten, jf. punkt 3.2. Utdypinger og mer omfattende rapportering av faktiske forhold skal vedlegges årsrapporten. Krav til faktarapportering er spesifisert i vedlegg 2 til dette tildelingsbrevet.

5.2 Evalueringer og brukerundersøkelser

Alle virksomheter skal sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 16.

Departementet har merket seg at virksomheten i 2015 vil fortsette arbeidet med den løpende vurderingen av virksomheten og statistikkene ved hjelp av LEAN. Videre vil resultatene fra Eurostats peer-review av SSB overleveres virksomheten tidlig i 2015. Departementet har merket seg at SSB vil lage en tiltaksplan på bakgrunn av disse resultatene.

Alle statlige virksomheter skal også gjennomføre brukerundersøkelser regelmessig, og resultatene av disse skal være offentlige. Brukerundersøkelser kan være en del av en større evaluering. Departementet har merket seg at virksomheten vil gjennomføre en brukerundersøkelse om ssb.no i første kvartal 2015. Det vil også gjennomføres en om-dømmeundersøkelse i 2015. Virksomheten vil videre følge opp det nye systemet for tilbakemeldinger fra oppdragsgivere på eksternt finansierte oppdrag.

Departementet anbefaler at eksterne evalueringer som ikke er unntatt offentlighet, publiseres på evalueringsportalen.no.

5.3 Elektronisk forvaltning

Det vises til Kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv H-7/2014 av 26. august 2014 (digitaliseringsrundskrivet). Føringerne i dette rundskrivet forutsettes lagt til grunn for etatens digitaliserings- og effektiviseringsarbeid. I den grad SSB vurderer det hensiktsmessig i lys av sine overordnede statistikk- og dataoppgaver, skal virksomheten fortsette å gjøre sine data tilgjengelig i tråd med føringerne i pkt. 1.4 i rundskrivet. Arbeidet med informasjonssikkerhet må ivaretas godt i egen virksomhet og være i tråd med nasjonal strategi for informasjonssikkerhet, jf. pkt. 1.6 i rundskrivet.

SKATE (Styring og koordinering av tjenester i eForvaltning) er et rådgivende organ som skal bidra til at digitaliseringen av offentlig sektor blir samordnet og gir gevinster for innbyggere, næringsliv og forvaltningen. SKATE er sammensatt av virksomhetsledere med ansvar for felleskomponenter og viktige brukeretater. SSB skal, som deltaker i SKATE, orientere Finansdepartementet om viktige synspunkter som fremmes i det rådgivende organet.

5.4 Forenkling for å forebygge unødig tidsbruk

Statlige virksomheter har i 2014 rapportert om regelverk og prosedyrekrav som er gitt av andre, og som vurderes som unødig belastende for virksomheten. Regjeringen følger nå opp disse innspillene. I tildelingsbrevet for 2014 ble det bedt om at det i årsrapporten gjøres rede for etatens arbeid med å fjerne regelverk og ordninger som gir unødig tidsbruk.

I det videre arbeid med å forebygge unødig tidsbruk ber vi SSB prioritere tiltak som kan gi konkrete effekter for brukerne. Vi ber om at det også vurderes og eventuelt tas initiativ til tiltak som kan forenkle brukernes kontakt med det offentlige og som gjelder flere offentlige institusjoner.

Innen 01.06. 2015 skal SSB melde inn i Difis rapporteringsløsning, eller på annen egnet måte, om forhold i egen virksomhet som bidrar til unødig tidsbruk for brukerne. Etter avklaring med departementet skal det deretter igangsettes tiltak for å redusere eller fjerne ordninger, regelverk, praksiser mv. som forårsaker unødig tidsbruk. I årsrapporten for 2015 skal det rapporteres på en felles mal om hva som her er gjort og om planer for videre arbeid.

5.5 Høringsuttalelser fra SSB

Ved høringer er normalt departementet høringsinstans, og ved behov innhentes uttalelser fra underliggende etater. Etaten sender da sin uttalelse til departementet, med mindre det er bedt om at eventuell høringsuttalelse sendes direkte til den instans som forestår høringen. I en del tilfeller er en eller flere av Finansdepartementets etater angitt som høringsinstanser, samtidig med, eller uten at, departementet er høringsinstans. Departementet ber om at uttalelser i slike tilfeller sendes via departementet og i rimelig tid før høringsfristen utløper.

I saker der SSB er forutsatt å være faglig uavhengig, jf. statistikkloven § 4-1 første ledd, skal SSB avgi uttalelse direkte. Dette gjelder også uttalelser til NOU-er.

Ved høringer av utpreget teknisk art og i saker som antas ikke å berøre politiske, prinsipielle og/eller budsjettmessige forhold, kan uttalelse gis direkte og gjerne med kopi til Finansdepartementet.

5.6 Rapportering om nytte og gevinster fra bruk av Altinn

SSB vil bli bedt om å rapportere særskilt om nytte- og gevinstrealiseringer ved bruk av Altinn. Finansdepartementet vil gi nærmere informasjon om rapporteringen.

6. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER

6.1 Bevilgning for 2015

På bakgrunn av Innst. 5 S (20142015) vedtok Stortinget 15. desember 2014 følgende bevilgninger for SSB:

Kap. 1620 Statistisk sentralbyrå		(1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	522 975
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	210 692
45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	8 600
	Sum	742 267

Kap. 4620 Statistisk sentralbyrå		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Salgsinntekter	300
02	Oppdragsinntekter	213 892
85	Tvangsmulkt	10 000
Sum		215 192

Det vises for øvrig til omtale av kapitlene 1620 og 4620 i Prop. 1 S. Fra 2015 er alle posteringer på kap. 1620 eksklusive ev. merverdiavgift. Merverdiavgift skal i stedet føres på kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift. Se nærmere i rundskriv R-116 om den nye ordningen. Regnskapsmessige konsekvenser av omleggingen er behandlet i R-101 og R-102 (kontoplaner), og dessuten i R-12/2014 (regnskapsrapportering for 2015).

6.2 Budsjettmessige forutsetninger

Departementet vil understreke at økonomiforvaltningen skal utøves på en betryggende måte. SSB har ansvar for å planlegge virksomheten i 2015 slik at målene kan nås innenfor de bevilgningsrammene som er foreslått i dette brevet, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser for økonomistyring i staten, pkt. 2.2. Det vises for øvrig til omtalen av budsjettmessige og administrative fullmakter i punkt 6.3 nedenfor.

Dersom det oppstår problemer med økonomistyringen, må tiltak iverksettes slik at det ikke utløser behov for å øke bevilgningen. Departementet understreker at det ikke må pådras nye utgifter uten at det er budsjettmessig dekning for disse.

For 2015 er det på SSBs budsjett satt av midler til blant annet følgende statistikkaktiviteter, hvor beløpene er øremerkede og ikke kan omdisponeres uten departementets samtykke:

(i 1 000 kr)	
Tiltak	Post 01
Nasjonalregnskap	7 000
A-ordningen (EDAG)	2 100
Sum	9 100

Ovennevnte tiltak bes omtalt særskilt i årsrapporten for 2015.

6.3 Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsippene reglementet ellers er basert på. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av rundskriv R-110/2013 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet. Finansdepartementets veileder for statlig budsjettarbeid (R-0634B) av mars 2014 forklarer budsjettfullmaktene nærmere. Alle rundskriv fra Finansdepartementet finnes også på departementets hjemmesider.

Sentrale fullmakter omtales i punktene A-C nedenfor:

A. Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres:

- For 2015 samtykker Finansdepartementet i at SSB kan overskride bevilgningen under kapittel 1620, post 01 mot tilsvarende merinntekt under kapittel 4620, post 01. Denne generelle bemyndigelsen har en begrensning på inntil 2 pst. av bevilget utgiftsbeløp. Nytt fra 2015 av er at eventuell mindreinntekt kommer til fradrag ved beregning av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.
- For 2015 er det gitt fullmakt til å overskride bevilgning under kap. 1620, post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4620, post 02. Ubrukte merinntekter og eventuelle mindreinntekter regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21, jf. forslag til romertallsvedtak II.2 i Prop. 1 S (2014–2015).
- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.2.
- Fullmakt til å inngå avtale om kjøp av tjenester utover budsjettåret på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.3. Eventuelle nye husleieavtaler kan likevel bare inngås på de vilkår og etter de prosedyrer som fremgår av Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, sist endret 13. september 2013 av daværende Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet.

Merinntekter som i samsvar med de to første strekpunktene ovenfor gir grunnlag for overskridelser, skal også dekke eventuell merverdiavgift knyttet til overskridelsene.

B Budsjettfullmakt som er delegert Finansdepartementet og som etaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle

- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år det det neste på de vilkår som fremgår av Finansdepartementets årlige R-2.
- Fullmakt til å omdisponere fra post 01 til post 45 på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.5.
- Overskridelse av driftsbevilgning til investeringsformål mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.6.

C Administrative fullmakter

- Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev av 17. desember 2013.
- I anledning statens erstatningsansvar ble SSB ved Finansdepartementets brev av 21. mars 2000 gitt fullmakt til å behandle og avgjøre saker som gjelder beløp under kroner 250 000. Øvrige vilkår fremgår av Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-03/2006. (Nytt rundskriv her er under arbeid.)

7. TILDELING

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7 meddeler Finansdepartementet med dette at Statistisk sentralbyrå for 2015 tildeles og gis adgang til å disponere de bevilgningene som er beskrevet i pkt. 6, jf. Stortingets budsjettvedtak av 15. desember 2014.

Med hilsen

Svein Gjedrem e.f.
finansråd

Knut Moum
ekspedisjonssjef

Kopi: Riksrevisjonen

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskreven signatur.

Vedlegg:
Styringskalender for 2015
Krav til rapportering på personalområdet

Styringskalender 2015¹
Statistisk sentralbyrå

Måned	Aktivitet	Dato
Januar	– Møte om budsjettet for 2015. Leder og/eller nestleder i styret deltar i første del av møtet	Uke 2-3 2015
Februar	– Forklaringer til statsregnskapet mv.	Primo februar ²
Mars	– Årsrapport for 2014 til FIN – Innspill til budsjettrevisjonen ifm. RNB15 – Møte. Gjennomgang av årsrapporten 2014 – Medarbeidersamtale mellom finansråden og direktøren for SSB	02.03.2015 Primo mars Mars/april Mars/april
April	– Foreløpige budsjetttrammer 2016 fra FIN	Medio april
Mai	– Forslag til omtale i Prop. 1 S (2015–2016) til FIN (budsjett- og rapportdel) – Statusrapport om budsjettsituasjonen per 01.05. 2015 til FIN	21.05. 2015 22.05. 2015
Juni	– Rapportering på personalområdet til Prop. 1 S (2015–2016) til FIN – Rapportering fra SSB til Difi om forhold i virksomheten som påfører brukerne unødig tidsbruk	01.06. 2015 01.06. 2015
August	– Halvårsrapport for 2015 til FIN	28.08. 2015
September	– Møte om halvårsrapport 2015 – Statusrapport om budsjettsituasjonen per 01.9. 2015 til FIN – Innspill til nysaldering av 2015-budsjettet	Medio september 25.09. 2015 25.09. 2015
Oktober	– Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2015–2016) for Stortinget	Primo oktober
November	– Foreløpig tildelingsbrev 2016 fra FIN – Tekniske retningslinjer for arbeidet med budsjettet for 2017 fra FIN (Budsjettskrivet for 2017)	Medio november Primo november
Desember	– Forslag til budsjett 2017 fra SSB – Tildelingsbrev 2016 for SSB fra FIN	10.12.2015 Ultimo desember
Februar	– Årsrapport for 2015 til FIN	22.02. 2016

¹ Konkrete datoer for møter og rapporteringsfrister avtales senere der dette ikke er opplyst.

² Eget skriv om statsregnskapet og frister for innrapportering er meddelt i vårt brev av 1. desember 2014, med korrigerende brev av 12. s.m.

Vedlegg 2

Krav til rapportering på personalområdet

Sentrale forhold på personalområdet skal omtales i den ordinære årsrapporten, mens utdypinger og mer detaljert rapportering inngår som vedlegg til årsrapporten, jf. punkt 5.1 i tildelingsbrevet.

Departementet ber særskilt om at SSB i vedlegg til årsrapporten for 2015 rapporterer om punktene nedenfor. Virksomheten kan selv tilpasse detaljeringsgraden for å unngå dobbeltrapportering i selve årsrapporten og i vedlegget om personalsituasjonen.

1. Personellsituasjonen i virksomheten i 2015 der ikke annet framgår

- Tall for antall ansatte og antall årsverk for 2015 sammenliknet med året før.
- Demografi (kjønn, alder og mangfold); oversikt, analyse og ev. tiltak
- Turnover (personalavgang); oversikt, analyse og ev. tiltak
- Rekruttering; oversikt, analyse og ev. tiltak
- Kompetansetiltak og planlegging på kort og lang sikt
- Tiltak for å rekruttere og beholde markedsutsatt personale

Det bes om en vurdering av om mulige risikofaktorer på personalområdet som også inngår på overordnet nivå i årsrapporteringen, bør drøftes mer detaljert i vedlegget. Blant annet gjelder det forhold knyttet til etatens kompetanse og utfordringer knyttet opp mot den pågående omstillingsprosessen.

2. Omstilling i virksomheten

- Anvendte virkemidler
- Omstillingens konsekvens på personalområdet, herunder:
 - Behovet for kompetanseheving i virksomheten.
 - Personellsituasjon i virksomheten som resultat av omstilling.
 - Virkningen på arbeidsmiljø mv.
- Eventuelle endringer i organisering av personalarbeidet i virksomheten.

3. Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Vi ber om en kort orientering om evt. større arbeidsmiljøtiltak som er gjennomført i 2015.

4. Inkluderende arbeidsliv (IA)

En generell orientering av IA-arbeidet i SSB. I tillegg bes det om at det rapporteres særskilt på:

a. Delmål 1 (redusere sykefraværet)

Finansdepartementet legger til grunn at det er satt etterprøvbare resultat- og aktivitetsmål for sykefraværet i virksomheten. Vi ber om at det gjøres rede for mål

for legemeldt og egenmeldt sykefravær og hvilke tiltak som er iverksatt for å nå disse målene. Følgende bes oppgitt (måloppnåelsen):

- Tall for legemeldt og egenmeldt sykefravær 2015
- Anslag for legemeldt sykefravær 2015 sett under ett
- Legemeldt sykefravær, kvartalsvis og fordelt på kjønn
- Egenmeldt sykefravær, kvartalsvis og for 2015 under ett

Denne informasjonen ønskes for virksomheten under ett og fordelt mellom . Kongsvinger og Oslo.

b. Delmål 2 (øke rekrutteringen av personer med nedsatt funksjonsevne)

Vi ber om at det rapporteres på egne etatsspesifikke resultat- og aktivitetsmål, også om tilrettelegging for allerede ansatte medarbeidere.

c. Delmål 3 (yrkesaktivitet etter fylte 50 år forlenges med tolv måneder)

Vi ber om status på området, med utgangspunkt i virksomhetens fastsatte resultat- og aktivitetsmål.

Vi ber om at etaten i rapporteringen for 2015 redegjør for evt. nye tiltak på etikkområdet.

5. Oversikt over eksisterende særavtaler.

Virksomheten skal gi en oversikt over eksisterende særavtaler i hele etaten per 31.12.2015.

6. Frist, møter etc.

Frist for rapportering på personalområdet følger av styringskalenderen, jf. vedlegg 1.

Det vises til oversendt veileder for rapportering på personalområdet.

Finansdepartementet vil sende ut eget brev om krav til rapportering om personalforhold til Prop. 1 S (2015–2016), med frist for tilbakemelding 1. juni 2015.